

Balvu novada
Vectilžas pagasta
filiālbibliotēkas
darba pārskats 2020.
gadā

**„Kad atver vāku grāmatai- Tur stāv aiz burta burts.
Tu, burvju mežā ieejot,**

**Pats paliec nenoburts. Kad dziļāk ej un ieskaties, Tur
vārds aiz vārda stāv.**

**Drošs vārdu mežā ej un re: Starp tēliem esi jau. Tur
noslēpums kā kaķa acs**

**Caur tumsu zaļi spīd... Ej vārdu mežā, skaties pats, Ko
proti ieraudzīt. “**

/V. Gune/

SATURS

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	4.lpp.
2. Finansiālais nodrošinājums.....	5.lpp.
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	5.lpp.
4. Personāls.....	6.lpp.
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	6.lpp.
6. Krājums.....	10.lpp.
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	11.lpp.
8. Novadpētniecība.....	18.lpp.
9. Projekti.....	18.lpp.
10. Publicitāte.....	18.lpp.
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	28.lpp.

VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS

Vecilžas pagasta bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Vecilžas pagasta bibliotēka ir izveidojusies par vienotu informācijas saņemšanas vietu ikvienam bibliotēkas apmeklētājam, neatkarīgi no viņa sociālā, materiālā stāvokļa, vecuma un etniskās izcelsmes, saglabājot tradicionālo informācijas avotu pieejamību un piedāvājot mūsdienīgus informācijas avotus.

Vecilžas pagasta bibliotēkas apmeklējumu raksturo tas, ka pagasta iedzīvotāju skaits nemitīgi samazinās. Iedzīvotāji noveco, pagasta jaunieši darbu atrod ārpus sava pagasta un šeit atgriežas tikai nedēļas nogalēs un svētkos, ciemos pie vecākiem. Bibliotēkai ir piemērota atrašanās vieta - Vecilžas pagasta centrs. Pozitīvi ir tas, ka bibliotēka atrodas vienā ēkā ar pagasta pārvaldi, kuru ikdienā apmeklē pagasta iedzīvotāji. Apmeklējot bāriņtiesu, sociālo darbinieku, lietvedi, pagasta pārvaldes vadītāju, tie ar prieku iegriežas arī bibliotēkā. Netālu no bibliotēkas atrodas feldšeru veselības punkts, Vecilžas sporta un atpūtas centrs, veikals. Vecilžas skolēni brauc mācīties uz Tilžas, Rekavas, Balvu un Rugāju vidusskolām, jo sakarā ar skolēnu mazo skaitu skola vairs nepastāv, bet skolas telpās kopš 2016.g. septembra atrodas Tilžas vidusskolas pirmizglītības grupa, kuru šogad apmeklē 14 bērni. Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas, bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

Sekojoot bibliotēkas stratēģijai (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem, Vecilžas pagasta bibliotēkā pārskata periodā izpildīti šādi punkti: četras reizes gadā tika komplektēts literatūras krājums, divas reizes gadā tika abonēta periodika.

Esmu piedalījies Balvu Centrālās bibliotēkas rīkotajos semināros,ursos, kur iegūtas jaunas un vajadzīgas profesionālas zināšanas, pilnveidotas prasmes. Tika organizēti pasākumi bērniem, „Bērnu/Jauniešu/Vecāku žūrija”, piedalīšanās Bibliotēku nedēļā, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā, E-prasmju nedēļā. Patīkami, ka bibliotēkas apmeklētājiem, piedaloties aktivitātēs, ir gūtas un sniegtas pozitīvas emocijas. Bibliotēkas apmeklētāji mērķtiecīgi un aktīvi izmantojuši datu bāzes un digitālos resursus, SBA pakalpojumus. Pārskata periodā veikta analīze par iedzīvotāju skaita izmaiņām pagastā, skolēnu skaita izmaiņām, pirmskolas izglītības iestādes filiālē.

Bibliotēkas krājums 100% ir atspoguļots Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu bibliotēku kopkatalogā, bibliotēkas gada pārskats tiks publicēts mājas lapā.

Vectilžas pagasta pārvalde regulāri tiek informēta par darbu un visiem notiekošajiem pasākumiem un aktivitātēm. Regulāri sniegta informācija Ziemeļlatgales laikrakstam „Vaduguns” un citiem masu mēdijiem, kā arī sabiedrība savlaicīgi tiek informēta par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem.

FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

Finansējuma avots	2018. gads	2019. gads	2020. gads
Balvu CB budžets (krājuma komplektēšanai)	1136	1149	1146
Vectilžas pagasta pārvalde	509	509	509
Maksas pakalpojumi	34	36	41
Sponsorējumi, ziedojumi			
Kopā	1679	1694	1696

Balvu novada pašvaldības piešķirtais finansējums nodrošina bibliotēkas attīstību un pamatfunkciju veikšanu – krājuma komplektēšanu.

MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

Pie Vectilžas pagasta ēkas 2006.gadā tika uzcelta piebūve, kur pašreiz atrodas bibliotēka, telpu kopējā platība 60m², no tās lasītāju apkalpošanai 60m². Kopš 2009.gada 1.septembra bibliotēka ir Balvu CB filiāle. Telpas gaišas, mājīgas, gaumīgi iekārtotas, telpu apgaismojums ir labs, patīkami atrasties bibliotēkā. Bibliotēkas aprīkojums un mēbeles labā stāvoklī, nodrošina labu krājuma izvietojumu un pieejamību. Remontdarbi pārskata periodā nav veikti, bibliotēkas tehniskais stāvoklis labs. Pārskata periodā bibliotēkai nomainīta plāksne „Vectilžas pagasta bibliotēka”. Datoru skaits bibliotēkā ir pietiekams, ir multifunkcionālā iekārta.

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbinieki m (skaits)	Lietotājie m (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/apmierinošs/neapmierinošs)	Piez.
Datori	1	5	2008.g. 2015.g.	
Plānie klienti				
Multifunkcionālās iekārtas	1		2015.g.	
Printeri				

Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas				

PERSONĀLS

Bibliotēkā strādā viens darbinieks - Balvu Centrālās bibliotēkas Vectilžas pagasta filiālbibliotēkas vadītāja ar pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, strādā nepilnu slodzi (30 stundas nedēļā). Pamatojoties uz 2019.gada maijā notikušā darba laika audita datiem Balvu novada pašvaldības kultūras iestādēs, arī Vectilžas pagasta bibliotēka nebija izņēmums, ar 2020.gadu tika samazināta slodze.

Pārskata periodā (2020.g.) vadītāja regulāri piedalījās Balvu CB organizētajosursos un semināros, konferencē Balvu novada muzejā „Prāvesta Alberta Budžes piemiņai veltīti novadpētniecības lasījumi”. Sakarā ar valstī izsludināto Covid-19 ārkārtas stāvokli klātienē pasākumu organizēšana bija aizliegta, līdz ar to mācības notika attālināti, izmantojot tiešsaistes iespējas.

Saņemti trīs apliecinājumi par dalību semināros „Ievads medijpratībā”, „Kritiskā domāšana mediju telpā”, Latgales reģionālais seminārs „Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši”.

Lieliska sadarbība izveidojusies ar Balvu Centrālās bibliotēkas metodiķi un citiem darbiniekiem, kuri neskaidrību gadījumos labprāt palīdz un atbalsta. Par jaunumiem un aktualitātēm tieku regulāri un savlaicīgi informēti ar e-pasta starpniecību. Saņem informāciju par jaunākajām grāmatām, par kursiem, kā arī informāciju par svarīgākajiem notikumiem. Saņem arī citu lietderīgu, darba veikšanai un pakalpojuma sniegšanas kvalitātes uzlabošanai svarīgu informāciju. Informācija vienmēr ir konkrēta, noderīga un saprotama. Laba sadarbība ir izveidojusies ar pārējām novada bibliotēkām.

PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

Bibliotēkas darba laiks: pirmdien no 8:30-16:00, otrdien, trešdien no 8:30 – 17:00, ceturtdien no 8:30 – 16:00, piektdienās, sestdienās, svētdienās slēgta.

Bibliotēka atvērta lietotājiem 30 stundas nedēļā. Ja kādam ir steidzama vajadzība, tad apmeklētājs tiek apkalpots ārpus darba laika, vienojoties par to iepriekš. Bibliotēkāres atvaļinājuma laikā bibliotēka ir atvērta vienu dienu nedēļā.

Bibliotēka piedāvā:

- E-iespējas, bezmaksas internets un brīvpieejas datori (ir pieejams bezvadu WiFi pieslēgums). Piedāvā elektroniskās datu bāzes www.letonika.lv; Lursoft laikrakstu bibliotēka www.news.lv
- Pateicoties valsts vienotajai bibliotēku informācijas sistēmai (VVBIS), bibliotēkā ir pieejami šādi elektroniskie resursi: bez maksas iespējams skatīties latviešu filmas portālā www.filmas.lv un ierakstus no Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas arhīviem portālā www.diva.lv; klausīties pasakas www.pasakas.net; LNB periodikas portāls www.periodika.lv; LNB zudusī Latvija, senos zīmējumos, atklātnēs un fotogrāfijās no 19.gs. beigām līdz mūsdienām www.zudusilatvija.lv; Latviešu folkloras krātuves digitālais arhīvs www.garamantas.lv; vortāls literatura.lv ir nozares virtuālais resurss, kurā bez mūsdienu literatūras aktualitātēm ietilpst arī apjomīga personu un literāro darbu datubāze www.literatura.lv; Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva audiovizuālo, foto un skaņas dokumentu digitālā krātuve www.redzidzirdilatviju.lv
- Literatūras un periodisko izdevumu izsniegšanu uz mājām, kā arī lasīt laikrakstus un žurnālus uz vietas. Printēt, kopēt, ieskenēt par noteiktu samaksu, SBA pakalpojumus u.c.

Tabula “Bibliotēkas pamat rādītāji”

	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	148	124	114	-16%; -8%
<i>t. sk. bērni</i>	27	34	31	+26%; -9%
Bibliotēkas apmeklējums	2852	2917	1889	+2%; -35%
<i>t. sk. bērni</i>	716	641	243	-10%; -62%
Virtuālais apmeklējums	2079	1023	489	-50%; -52%
Izsniegums kopā	8664	9215	6914	+6%; -25%
<i>t. sk. grāmatas</i>	2831	3024	2069	+9%; -31%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	5833	6191	4927	+6%; -20%
<i>t. sk. bērniem</i>	2312	2433	1205	+5%; -50%

Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	35,2	29,9	27,9	-15%; -7%
t.sk.bērni līdz 18.g.	38,0	47,8	41,3	+25%; -13%
Iedzīvotāju skaits	420	414	408	-1%; -1%

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2018	2019	2020
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	24	42	24
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	47	9	4

Bibliotēkas apmeklētāji labprāt izmanto SBA pakalpojumu. Lasītājs atnāk ar grāmatu sarakstu vai atsūta to elektroniski, parasti nekavējoties veicu grāmatu pasūtījumu no citām Balvu novada bibliotēkām. Paanalizējot sarakstu, kādas grāmatas tiek pieprasītas no citām bibliotēkām, secinu, ka cilvēkiem patīk konkrētas, psiholoģiska rakstura grāmatas, daiļliteratūra, kā arī šogad, piemēram, tika pieprasītas grāmatas angļu valodā, grāmatas krievu valodā.

Lai apmierinātu bibliotēkas lietotāju pieprasījumu, no Balvu CB šogad tika izsniegtas 19 grāmatas, no Rugāju novada bibliotēkas 1 grāmata, no Tilžas bibliotēkas 4 grāmatas. No Vectilžas bibliotēkas tika izsniegtas 4 grāmatas- 1 grāmata Balvu pagasta bibliotēkai, Rugāju novada bibliotēkai 1 grāmata, Lazdukalna bibliotēkai 1 grāmata, Viļakas novada Kupravas bibliotēkai 1 grāmata.

Vectilžas pagasta bibliotēkas apmeklējumu raksturo un ietekmē tas, ka katru gadu bibliotēkas lietotāju skaits samazinās, kam varētu būt šāds pamatojums: sakarā ar pagājušajā gadā veikto auditu šogad (2020.g.) tika samazināta slodze, kā arī šis gads ir izteikti savādāks nekā iepriekšējie, jo valstī, sakarā ar Covid-19 koronavīrusa pandēmiju, ik pa laikam tiek izsludināta ārkārtas situācija. Protams, ir ļoti skumji, ka lasītājiem pavasarī, marta mēnesī, bibliotēkas telpas tika slēgtas. Aktuālā informācija drukātā veidā tika izvietota redzamā vietā (uz bibliotēkas ieejas durvīm), ievietota mājaslapā. Datoru lietošanā e-pakalpojumu izmantošanu organizēju individuālā kārtībā, ievērojot higiēnas prasības- distance 2 m, ierobežots uzturēšanās laiks. Ar bibliotēkas lietotājiem sazinājos telefoniski un ar e-pasta starpniecību (elektroniski). Zvanot prasa, lai sameklētu grāmatas par kādu konkrētu tematu, kā nu kuram, kuram romantisku kaut ko, citam kaut ko vieglu, citam par dārza darbiem, remontdarbiem.u.c.

Saņemtie atpakaļ no lasītājiem izdevumi tika ievietoti „karantīnā” (žurnāli- maisiņā aizsieti, grāmatas- slēgtā kastē), kas tālāk tika novietoti atsevišķi no pārējiem izdevumiem un atkārtoti netika izsniegti 14 dienas. Lietotāju telefoniski pieprasītās

grāmatas tika atlasītas un ieliktas plastikāta maisiņā, bet maisiņš ar grāmatām, žurnāliem, kas nu kuram, tika ielikts kastē un izlikts ārpusē aiz durvīm (tā notika lasāmvielas apmaiņa). Protams, ir patīkami, ka ārkārtas situācijā cilvēki vēlas lasīt grāmatas – katru dienu ir jāsagatavo vairāki telefoniski grāmatu un žurnālu pasūtījumi lasītājiem.

Kamēr bibliotēka nav pieejama apmeklētājiem, alternatīva ir lasīt grāmatas elektroniski www.3td.lv. Lai lasītu grāmatas www.3td.lv, vispirms jāpieprasa bibliotēkai, kurā lasītājs ir reģistrēts, autorizācijas dati, tad bibliotēkas piešķirtais lietotājvārds un parole jāievada vietnē www.3td.lv un var izvēlēties sev vēlamu grāmatu. Pa šo laiku tika reģistrēti 3 lietotāji caur Briežuciema bibliotēku, jo Vectilžas bibliotēkai nav pieejama BIS Alise. Bet cilvēki tomēr vēlas lasīt īstas grāmatas. Skumji, bet ar 21.12.2020 - 11.01.2021.g., sakarā ar valstī noteikto ārkārtas situāciju, bibliotēka apmeklētājiem ir slēgta.

Iedzīvotāju skaita samazinājums radies arī tādēļ, ka vairāki iedzīvotāji mainījuši dzīvesvietu, darbavietu, dažiem, piemēram, vecākā gada gājuma cilvēkiem, pasliktinās redze, vecākā paaudze pamazām sarūk, pagasta jaunieši darbu atrod ārpus sava pagasta un šeit atgriežas tikai nedēļas nogalēs un svētkos, apciemojot vecākus. Iedzīvotāju dzīves apstākļi pamazām uzlabojas, daudziem mājās jau ir datori ar interneta pieslēgumu, līdz ar to samazinās apmeklētāju skaits pie bibliotēkas datoriem. Neskatoties uz to, liela daļa iedzīvotāju izmanto priekšrocības, ko sniedz bibliotēka - bezmaksas internets, periodikas un grāmatu izsniegšana vai interesējošās informācija saņemšana un lasīšana uz vietas. Piemēram, bezvadu internets ir pieejams arī ārpus bibliotēkas telpām (bez darba laika ierobežojuma), šo pakalpojumu var izmantot arī neregistrēti bibliotēkas lietotāji.

2020.gadā bibliotēkas lietotājiem sniegtas 53 uzziņas par rakstniekiem, dzejniekiem, par sapņu nozīmi, par autobusu sarakstiem, par telpaugiem, par folkloru, par grāmatas esamību bibliotēkā, gadskārtu ieražām, par dabu, laika ziņām, dzīvniekiem. u.c. Uzziņas tiek sniegtas bibliotēkā uz vietas vai ar e-pasta starpniecību, kā arī telefoniski. Informācijas iegūšanai tiek izmantoti interneta resursi, bibliotēkas fonds, enciklopēdijas, vārdnīcas, elektroniskais katalogs, tematiskās mapes, datu bāzes, kā arī seriālizdevumi. Pieprasītās uzziņas cenšos sameklēt uzreiz, bet, ja apmeklētājam nav laika gaidīt, tad atnāk nākamajā dienā vai arī informācija tiek nosūtīta ar e-pasta starpniecību. Ja nepieciešams, palīdzu sameklēt vajadzīgo informāciju internetā vai arī norādu, kur tieši to var sameklēt. Pagasta iedzīvotāji bibliotēkā var iepazīties ar Balvu novada pašvaldības jaunāko informāciju, laikrakstu „Balvu Novada Ziņas,” gan arī apmeklējot Balvu novada mājaslapu www.balvi.lv.

Bibliotēkas pakalpojumus ar prieku izmanto tālmācības un nepilna laika studenti, rakstot studiju darbus un diplomdarbus, jo šeit var saņemt informāciju, kurai nav pieejas no mājas interneta, piemēram, datu bāzes www.letonika.lv; www.lursoft.lv.

Konsultācijas apmeklētājiem par internetu, Balvu CB elektronisko katalogu, novadpētniecības datu bāzi, darba meklējumiem, Latvenego norēķiniem, internetbanku izmantošanu u.c. sniedzu individuāli. Aptaujas anketas, pētījumi

2020.gadā par bibliotēkas kvalitāti netika veikti. Bibliotēka ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kā arī jaunajām māmiņām ar bērnu ratiņiem.

KRĀJUMS

Bibliotēkas krājumu veido grāmatas, seriālizdevumi, elektroniskie dokumenti, interneta resursi : bezmaksas elektroniskās datu bāzes Letonika un News. Datu bāzes var izmantot tikai bibliotēkā. Krājuma komplektēšanas mērķis - ar nepieciešamajiem iespaiddarbiem apmierināt visas lietotāju intereses un pieprasījumus. Ar aktuālu, lietotājiem orientētas bibliotēkas statusam atbilstošu krājumu veicināt ekonomisko un sociālo attīstību, mūžizglītību pagastā. Par pašvaldības naudu grāmatas tiek iegādātas apgāda „Zvaigzne ABC” grāmatu veikalā Balvos un elektroniski iepriekš tiek pasūtītas mājas lapā www.virja.lv/lv .

Bibliotēkas krājums 100% ir atspoguļots Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu bibliotēku kopkatalogā. Krājuma glabāšanas un uzturēšanas princips: brīvpieejas materiāliem jābūt labā stāvoklī un mūsdienīgiem, jo tas tiks izmantots labāk nekā krājums ar nolietotu un saturā novecojušu literatūru. Ne mazāk svarīgs process krājuma komplektēšanā ir rekomplektēšana – literatūras atlasīšana un norakstīšana, šogad tika norakstīti 145 nolietoti iespaiddarbi un 303 seriālizdevumi. Lietotāji labprāt lasa periodiskos izdevumus, par to liecina arī periodisko izdevumu izsniegums, jo iedzīvotājiem nepietiek līdzekļu, lai paši abonētu žurnālus un avīzes, tāpēc tie izmanto bibliotēkas pakalpojumu. Krājuma popularizēšanai tiek uzlikta literatūras izstādes. Pārskata periodā ir uzlikta 30 literatūras izstādes. Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2018	2019	2020
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1136	1149	1147
<i>t.sk. grāmatām</i>	700	700	700
t.sk. bērnu grāmatām	471	179	142
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	436	449	447
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	2,70	2,77	2,8
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1754	1393	1740

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi kopā	561	424	405
t.sk. grāmatas	268	124	157
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	42	42	43
<i>t. sk. bērniem</i>	111	32	47
Izslēgtie dokumenti	1067	327	448
Krājuma kopskaits:	5607	5704	5661
<i>Grāmatu krājuma apgrozība</i>	0,70	0,72	0,49
Periodisko izdevumu apgrozība	3,80	4,12	3,39

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Dabubāze	2018	2019	2020
Letonika	114	61	25
News	0	49	5

Darbs ar parādniekiem – problēma, kas ietekmē sniegtā pakalpojuma kvalitāti, ir klienti, kuri neievēro grāmatas nodošanas termiņus. Darbs ar parādniekiem tiek veikts, tiek atgādināts mutiski vai nosūtīt atgādinājuma vēstuli e-pastā, www.draugiem.lv; www.facebook.com, kā arī atgādinot telefoniski vai cilvēku satiekot. Pagastā cilvēki viens otru pazīst, un tas atvieglo darbu ar parādniekiem.

DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

Bibliotēkā šogad reģistrēti 31 bērns un jauniešis vecumā līdz 18 gadiem. Salīdzinot ar 2019.gadu, par 3 bērniem un jauniešiem mazāk, lasītāju - skolēnu skaits samazinājies. Diemžēl uz lasītāju skaitu atsaucas bērnu skaita samazināšanās, jo vairs nepastāv Vectilžas pamatskola sakarā ar mazo skolēnu skaitu, bet skolas telpās kopš 2016.g. septembra atrodas Tilžas vidusskolas pirmizglītības grupa, šogad ar 14 bērniem. Bērni brauc mācīties uz Tilžas, Rekavas, Rugāju vidusskolām un skolas autobuss, tālu dzīvojošus bērnus pēc stundām uzreiz aizved mājās, un viņiem vairs nav brīvā laika tieši Vectilžas bibliotēkas apmeklēšanai. Apmeklējumu skaits palielinās vasarā un brīvlaikā. Vectilžas pagasta bibliotēkā ir iekārtots stūrītis

bērniem- vismazākajiem apmeklētājiem – pirmsskolas vecuma bērniem. Stūrītis ir viegli atpazīstams pēc noformējuma.

Mazie lasītāji var paspēlēties ar rotaļlietām, likt puzles, apskatīt grāmatas, zīmēt, krāsot krāsojamās lapas. Bērniem tiek organizētas grāmatu izstādes. Bērni un jaunieši saņem konsultācijas un ieteikumus, kā izmantot bibliotēkas pakalpojumus, bieži prasa konsultācijas par datoru lietošanu, konsultācijas informācijas meklēšanā sniedzu individuāli.

Gada laikā krājums papildināts ar 47 jaunām un skaistām grāmatām bērniem, jauniešu un pieaugušo grāmatu plaukti papildināti ar 110 saturiskām un jau aktīvi lasītām grāmatām. Pasūtīts žurnāls „Ilustrētā Junioriem” un „Donalds Daks”. Iepērkot jaunās grāmatas, iegādājos grāmatas jauniešiem, skolēniem un grāmatas vismazākajiem lasītājiem. Krājums tiek papildināts latviešu valodā. Mazajiem lasītājiem ļoti būtisks ir grāmatas vizuālais noformējums, tāpēc, pērkot grāmatas, šis faktors tiek ņemts vērā. Skolēni mazāk izmanto iespieddarbus, bet, pildot uzdotos uzdevumus, tomēr visbiežāk atbildes meklē tieši interneta resursos.

Regulāri tiek organizēti dažādi pasākumi, izstādes bērniem un jauniešiem, rakstnieku, dzejnieku un tematiskās gadskārtu izstādes, lai bērni var vairāk uzzināt par ievērojamu cilvēku dzīvi un ne tikai. Bērniem ļoti patīk apskatīt kolekciju un rokdarbu izstādes. Pasākumos izmantoju enciklopēdijas un bērnu krāsainās bilžu grāmatiņas. Sadarbība ar Tilžas vidusskolas Vectilžas pirmizglītības grupu ir laba - pasākumu lielākie apmeklētāji un atbalstītāji ir tieši bērni.

2020.gada dzīvnieks ir Baltā Metāliskā žurka-„Bērnu izkrāsotā žurka”.

Bērniem- pasaku grāmatu izstāde.

16.janvārī bibliotēkā ciemojās pirmsskolas vecuma bērni kopā ar skolotāju A.Bombāni. Par godu A.Sakses 115.gadadienai ar prieku bērniem lasīju pasaku „Pasaka par Pienenīti” no grāmatas „Pasakas par ziediem”. Pirms grāmatas atvēršanas bērniem pajautāju, kādus ziedus viņi pazīst? Izrādījās, ka lielākā daļa bērnu nosauca tieši pienenītes ziedu! Tā arī visi kopā izvēlējamies lasīt pasaku par pienenīti. Šajā pasakā galvenie varoņi ir pienenīte un cīrulis. Pasaka stāsta par to, kā Pienenīte meklēja savu mīlestību. Šī pasaka bērniem ļoti patika, jo tā ļoti aizrāva ar savu unikālo vienkāršību, bet tik krāsainu stāstījumu, kas lieliski attīsta iztēli. Nobeigumā katram bērnam tika iedots pa krāsojamai lapai, kur attēlots kāds zieds, lai bērni varētu izkrāsot. Tika uzdāvināts ziedīņš - īpaši stilizēta konfekte „Čupa-čups”. Bērni bija ļoti pārsteigti un priecīgi!

Pirmsskolas vecuma bērniem skaļā priekšā lasīšana. Kristīne Neimane - „Mušiņa, kurai sasāpējās vēders”. Šodien 10. martā notika bērnu grāmatas „Mušiņa kurai sasāpējās vēders” skaļā priekšā lasīšana pirmsskolas vecuma bērniem. Par cik šodien tāda silta un saulaina pavasara diena, ar skolotāju D.Gļaudu nolēmām šo grāmatu palasīt brīvā dabā. Tā nu skaļā lasīšana notika brīvā dabā, ārpus bibliotēkas telpām, nevis, kā parasti, bibliotēkā. Bērniem bija interesanti paklausīties trīs mušiņu Zī, Zū un Šū piedzīvojumu stāstus. Kā izrādās, lietainā vasarā bitēm ir ļoti grūti

savākt pietiekami daudz medus ziemei. Trīs mušiņas Zī, Zū un Šū nolēma palīdzēt bitēm. Tomēr mušiņām tik viegli vis negāja, kā sākumā viņām bija licies. Kā tajā sakāmvārdā: „Rīts gudrāks par vakaru”. Visiem patika grāmata, pat mums, pieaugušajiem, bija interesanti doties līdz mušiņām un “patrenēt” iztēli.

2.aprīlī – visā pasaulē atzīmē Starptautisko bērnu grāmatu dienu, kas ir arī H.K. Andersena 215. dzimšanas diena (1805-1875).

„Ikviena cilvēka dzīve ir pasaka, rakstīta ar Dieva roku.” /H.K. Andersens/

Izstādē izliktas bibliotēkas krājumā pieejamās Andersena pasaku grāmatas. Izstāde tika veltīta par godu izcilā H.K.Andersena 215. dzimšanas dienai.

16.maijā -populārākajam latviešu bērnu, pusaudžu un jauniešu dzejniekam, rakstniekam, žurnālistam un redaktoram, Mārim Rungulim – 70 (1950)
„Ja tu lec no dīķa ārā, kur tu kurkstējusi barā, ja tev uzglūn stārķu gvarde, tad tu esi zaļā v.....” M.Rungulis/

Pirmsskolas vecuma bērniem - „Mans mīļākais dzejolis”.

„Mazs rūķītis mīt manī, un reizēm raksta viņš, viņš raksta, raksta, raksta, nu tā kā brīnumiņš. Mazs rūķītis mīt manī, un reizēm klusē viņš, viņš klusē, klusē, klusē, nu tā kā akmentiņš. Mazs rūķītis mīt manī, un reizēm nemīt vis, un tad kā maiss bez rudziem, es esmu saguris.”

/V. Lūdēns/(Sakarā ar Covid-19 ierobežojumiem)

Par cik septembris ir dzejas mēnesis, tad bibliotēkā tika atlasītas 10 bērnu dzejoļu grāmatas. Tika sakopētas kļavu lapas, lai bērni var izkrāsot un uzzīmēt sev tīkamu dzejoli, grāmatas tika aiznestas uz Tilžas vidusskolas Vectilžas pagasta pirmsskolas izglītības iestādi, iepriekš vienojoties ar audzinātāju A.Bombāni. Dzejoļu krājumus bērniem priekša lasīja audzinātāja un, noklausoties dzejoļus, bērni pēc sajūtām un patikas varēja uzzīmēt kaut ko no sev tīkamākiem dzejoļiem. Dzeja uzrunāja, un drīz vien tapa lieliska zīmējumu kolekcija.

Šogad, jau 18. gadu bibliotēka piedalās projektā KKF „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija - 2020”.

Šogad kaut kā neierasti (sakarā ar covid-19) „Bērnu, Jauniešu un vecāku žūrija2020” bibliotēkas telpās nenotika skaļā priekšā lasīšana mazajiem pirmsskolas vecuma bērniem. Bet, vienojoties ar pirmsskolas izglītības skolotāju A.Bombāni, tika sarunāts, ka „BŽ” grāmatas tiks aiznestas uz dārziņu un tr arī notiks skaļā priekšā lasīšana. Tika sakopēti atbilstoši pasaku varoņi katrai grāmatai no „BŽ” un aiznesti uz pirmsskolas izglītības iestādi, lai bērni var izkrāsot pasaku varoņu attēlus. Kad bija izlasītas visas grāmatas, bērniem tika iedota neliela aptaujas anketa. Kurai grāmatai no visām 6 izlasītajām dotu 1.v; 2.v; 3.v.? Kas patika no šīs grāmatas? Ko domā par grāmatas vizuālo izskatu, kurai deva 1.vietu? Tā man kā bibliotekārei vieglāk aizpildīt „BŽ” anketu par katru bērnu.

Apkopojot anketas: 1.vieta. – Sabīne Košeļeva „Gurķis Elmārs, kas dikti kreņķējās”;
2.vieta. – Anna Ļenasa „Krāsu mošķis”; 3.vieta. – Marjus Marcinkevičs, Lina Dūdaite „Svizis”.

Lasīšanas veicināšanas pasākumi bibliotēkā tiek organizēti ar bērnu aktīvu līdzdalību. Šogad programmā piedalījās 17 bērni un 1 pieaugušais. Piedaloties šajā projektā, bibliotēka tiek pie jaunām un skaistām grāmatām, bet bērni dodas aizraujošā ceļojumā grāmatu pasaulē. Patīk, ka aizpildīt anketu var tikai ar speciālo autorizēšanas kodu, vairs nevajag tērēt laiku, izvēloties novadu un rakstot bibliotēkas nosaukumu.

Pozitīvi ir tas, ka automātiski uz bibliotēkas e-pasta adresi atnāk paziņojums par anketas aizpildīšanu ar norādītu dalībnieka vārdu, uzvārdu. Šajā gadījumā bibliotēkas darbinieks var būt pilnīgi pārliecināts, ka anketa ir aizpildīta.

NOVADPĒTNIECĪBA

Dažādās mapēs tiek apkopoti materiāli par Vectilžas pagastā notiekošo. Informācija tiek vākta no elektroniskajiem resursiem, arī no vietējā Ziemeļlatgales laikraksta „Vaduguns”. Galvenie virzieni novadpētniecības jomā: pagasta šodienas, kultūras norises „Sporta un atpūtas centrs,” Tilžas vidusskolas pirmizglītības grupa, Vectilžas bibliotēka, pagasta iedzīvotāji. Novadpētniecības materiālu mapes pieejamas izmantošanai ikvienam bibliotēkas apmeklētājam, kas interesējas par kādu konkrētu, sev interesējošu tematu. Materiāli ir apkopoti, sistematizēti un lietotājiem brīvi pieejami novadpētniecības plauktā (mapes, albūmi). Ir apkopota informācija par novadpētniecības materiāliem tiešsaistē - Balvu reģiona kultūrvēstures datubāzē. Turpinās materiālu vākšana un apkopošana par Vectilžas pagastu.

Lai arī bibliotēkas apmeklētājiem durvis uz kādu laiku šogad tika slēgtas sakarā ar Covid-19 koronavīrusu, toties tika veikts darbs novadpētniecības jomā. Tika izveidota PowerPoint prezentācija „Kolhoza „Avangards” vēsture” un neliels apraksts „Vectilžas pagasta vēsturiskais apskats”, kas tika ievietots arī mājaslapā.

PROJEKTI

Latvijā bērnus aktīvai lasīšanai apvieno LNB Bērnu literatūras centra izstrādāta lasīšanas veicināšanas programma „Bērnu/Jauniešu/Vecāku žūrija”. Iesaistoties LNB projektā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, saņemtas grāmatas no Latvijas nacionālās bibliotēkas – 105,64 EUR. Par pašvaldības līdzekļiem iegādātas 81,79 EUR.

PUBLICITĀTE

Apmeklētāju informēšanai pie bibliotēkas ir plāksne ar bibliotēkas nosaukumu „Vectilžas pagasta bibliotēka”, darba laiks, kā arī par bezvadu interneta Wi-fi pieejamību informē uzraksts pie bibliotēkas durvīm. Informācija par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem tiek izplatīta ar afišu palīdzību, kas tiek uzlikta bibliotēkā, pagasta telpās, pie afišu dēļa ciema centrā. Informāciju par bibliotēku var atrast mājas lapā biblioteka.lv/vectilza, <https://kulturasdati.lv/>. Bibliotēkā pieejama atsauksmju un ierosinājumu grāmata.

Jaunu lasītāju piesaistes, pastāvīgo lasītāju interešu paplašināšanas, kā arī literatūras popularizēšanas nolūkos bibliotēkā tiek organizēti dažādi pasākumi un izstādes. Literatūras izstādes cenšos veidot tā, lai tās būtu interesantas un piesaistītu apmeklētājus ar interesantu citātu vai aktuālu domu graudu. Kā jau katru gadu, tradicionāli bibliotēka aicina apmeklētājus piedalīties „Bibliotēku nedēļā”, lasīšanas veicināšanas programmās „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, „Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa”.

Visa gada garumā bibliotēkā ir apskatāmas dažādas izstādes un apmeklējami vairāki pasākumi. Daži foto mirkļi no bibliotēkas dzīves... (Sakarā ar Covid-19 vīrusu un dažādiem ierobežojumiem, šogad izstādes ir nedaudz mazāk apmeklētas)

7.janvārī- angļu zoologam, rakstniekam: Džeraldam Darelam – 95 (1925-1995)

„Viņš raksta kā mākslinieks un kā dzejnieks; viņš atceras krāsu un ainavu, un arī zemnieku sarunvalodas nianšes... Izvairoties no politikas, viņš pasaka par politiku vairāk nekā visi mūsu laikrakstu ievadraksti... politiskas traģēdijas aprakstam bieži piemīt liela poētiska skaistuma burvība.”

/Kingslijs Martins, „New Statesman/

13.janvārī - rakstniecei, zinātniecei, žurnālistei Gundegai Repšei – 60 (1960)

„Kā rasa dara redzamu citādi nesaskatāmo, gandrīz caurspīdīgo, brīnum smalko tīmekļa zīmējumu, tā šis sudrabainais starojums izgaismoja cilvēkus man visapkārt.” /G. Repše/

16.janvārī – rakstniecei Annai Saksei – 115 (1905-1981)
 „...Dzīvē ir bezgala daudz laimes, un vajag tikai pastiept rokas, lai viss, ko tu vēlies,-mīla, draudzība un prieks- sabirtu tajās kā zvaigznes no zaļganajām vasaras debesīm.” /A. Sakse/

Irēnas Zelčas rokdarbu izstāde bija skatāma janvārī un oktobrī - „Adītas zeķes”.

„ Es aizdedzu garu skalu, man jāada garas zeķes, drīz izdega garais skals, drīz zeķīti noadīju.” /Latv.t.dz./

2.februāris – Sveču diena „Vai tu domā, ka liesma tikai tevi silda? Pieliecies tuvāk, paskat, arī viņa dreb! Arī viņa tavu siltumu gaida.” /S.Muižniece/

Jaunāko grāmatu izstāde: „Grāmatas nav sarakstītas, lai tām ticētu, bet gan lai tajās vēstītais tiktu pakļauts prāta pārbaudei. Lasot kādu grāmatu, mums nav jājautā, ko tā saka, bet ko tā gribējusi pateikt.”
/Umberto Eko, „Rozes vārds” (385.lpp.)/

8.marts – Starptautiskā sieviešu diena: „Sieviete – ir dabas dota, jauka, skaista, ievainota. Savā sapnī ikdienā, tā par mums ir nomodā, saudzēsim un lolosim, savas jūtas neslēpsim. Sveiksīm savas sievietes – mātes, meitas, dievietes. Ziedus skaistus dāvāsim, mīļus vārdus veltīsim.” /A.Ezerroze/

Rutas Fogeles pērlišu rotaslietu izstāde bija skatāma martā „Pērļošanas prieks” un novembrī „Pērļīte pie pērļītes - tā top rotas”.

Sakarā ar vīrusa Covid-19 izplatību, un, pamatojoties uz Ministru kabineta 12.martā izsludināto ārkārtējo situāciju valstī, Vecvilzas pagasta filiālbibliotēka no 2020.gada 16.marta līdz 14.aprīlim apmeklētājiem slēgta. Ārkārtas situācija tika pagarināta līdz 12.maijam.

Ir patīkami, ka arī ārkārtas situācijā cilvēki vēlas lasīt grāmatas -katru dienu ir jāsagatavo vairāki telefoniski grāmatu un žurnālu pasūtījumi lasītājiem! Prieks redzēt smaidīgas sejas, saņemot speciāli lasītājiem aiz durvīm noliktus grāmatu sainīšus!

Piedalījos grāmatu apgāda „Virja” rīkotajā grāmatu mozaīku konkursā „Atminiet 23 grāmatu nosaukumus”, kur bija redzama grāmatas vāka mozaīka, kāda norāde par grāmatu un Virjas katalogs, lai pie katras grāmatas numura varētu pievienot pareizo grāmatas nosaukumu. Visas pareizās atbildes kopā sniedza 180 punktus. Galveno balvu – dāvanu karti 30 eiro vērtībā – saņēma tas, kurš bija ieguvis visvairāk punktu. Bija arī pārsteiguma balvas. Atbildes bija jāiesūta līdz 5.maijam 2020.g. kaspars@virja.lv. Atminēt visas 23 grāmatas ļoti grūti, jo īpaši pēdējās piecas. Piedalījos, bet nenosūtīju.

7.aprīlī - Pasaules veselības diena: „Cilvēkam ir jāzina, kā palīdzēt pašam sev slimības laikā, neaizmirstot, ka veselība ir vislielākā bagātība.” /Hipokrāts/

LNB speciālistu sagatavotais pārskats par publisko bibliotēku darbu 2019.gadā. Līdz 24. aprīlim bija jāizlasa un Balvu CB metodiķei jānosūta pāris teikumi,dažas atziņas, par šo pārskatu.

Aptaujas analizēšana - „Bibliotēkas lietotāju aptauja par grāmatu lasīšanas tendencēm dažādos gadalaikos”.

Aptaujas mērķis noskaidrot, ko lasa vai, ko bibliotēkas apmeklētāji gribētu lasīt. Bibliotēkas lietotāju ieteiktās grāmatas un ieteiktos literatūras žanrus labprāt izmantošu, veidojot izstādes un bibliotēkas krājumu. Grāmatu lasīšanas paradumi ir dažādi, tipiskākās grāmatu lasītājas ir sievietes. Katram grāmatu lasītājam grāmatu izlase ir cita. Lasītāji grāmatas ir izvēlējušies pēc dažādības principa- gan pēc žanra (esejas, romāni), gan pēc apjoma (garāki un īsāki teksti), gan pasakas, gan psiholoģija, u.c.

1.v. Solvita Arule

3.v. Daiga Lukjanova

„Viktorīna par putniem”. Līdz ar pavasara iestāšanos Latvijā atgriežas gājputni. Par godu putnu dienām tika rīkota „Viktorīna par putniem.” Tika izsūtītas anketas uz e-pastiem. Bija jāatbild uz 11 jautājumiem, pirmie 3, kuri bija pareizi atbildējuši uz visiem jautājumiem, tika pie balvām. Un tie pirmie trīs bija:

1.Solvita Arule; 2.Genovefa Jermacāne; 3. Daiga Lukjanova. Kā arī veicināšanas balva pirmajam atbilžu iesūtītājam- Astrīdai Plešai.

8.jūlijā - rakstniecei, Dzidrai Rinkulei Zemzare – 100 (1920-2007)

„Ābeles jau dārzos smagi lejup līkst, nobrieduši augļi, zaru rokās tvīkst. Gatvēs kļavu lapas spilgti iedegas. Laukos pilnas vārpas, kupli zeltojas. Vasariņa jaukā lēnām atvadās.

Drīzi rudens zemi pārstaigās. Vasariņa jaukā lēnām atvadās. Pati saule viņu projām vizinās.” /Dz.Rinkule-Zemzare/

20.jūlijā - žurnālistei, rakstniecei Skaidrītei Annai Gailītei – 80 (1940) „Mīlestība, naidis, atbildības sajūta un tās trūkums, patiesa un iedomāta vaina... Cik liels un varens ir liktenis? Cik – cilvēka paša rokās?” /S.A. Gailīte/

Septembris – dzejas mēnesis. „Latgales dzejnieki un dzeja” „Rudinī kod kļovi sortoj, bārzi zaļa kraklu valk. Pōri upei reita saulē, bolta myglā dobu mozgoj. Cauri viršim zyīm, sōrtim, vieji aurōdami īt: Atnas leidza solnu reitus- nūsaļš, nūveiss rudīņš zīdi.” /Ernests Vilcāns/

Jaunākās grāmatas „Laba grāmata – dāvana, ko autors novēlējis cilvēcei!” /Addisons/

Bibliotēkas apmeklētāji lasa jaunākās ziņas (tad, kad vēl nebija Covid-19 ierobežojumi)

„Cilvēks ar labu grāmatu rokās nekad nevar būt vientuļš” /Goldoni/

Jaunāko grāmatu izstāde, dāvinājums no Latvijas Nacionālās bibliotēkas.

Ir tik patīkami, ka cilvēkus vieno grāmatas- pilnas ar stāstiem, pasakām, dzeju un neticamiem atmiņu stāstiem, taču vēl jaukā, ka cilvēki no bērniības, it kā rotaļājoties, bet ar interesi pievēršas grāmatām, un tas priecē. Pateicos, mīlie, mazie un lielie lasītāji! Mūsu tikšanās arī kļūst par mūsu skaistiem atmiņu stāstiem - priecāšos arī turpmāk veidot aizvien jaunas un interesantas tikšanās ar jaunām grāmatām!

Ir ļoti patīkami, ka bibliotēkas apmeklētājus interesē ne tikai grāmatu, periodikas lasīšana un informācijas meklēšana, bet patīk piedalīties izstāžu veidošanā un ar interesi tās aplūkot. Izstādes ir lielisks bibliotēkas dzīves dažādošanas veids, kas neuzkrītoši pastāsta par jaunākajiem literatūras papildinājumiem, rakstnieku, dzejnieku, ievērojamu cilvēku nozīmīgajām dzīves un radošā darba jubilejām, kā arī vietējo iedzīvotāju un amatnieku rokdarbiem un

pārsteidzošajiem hobijiem. Slaveniem rakstniekiem un valodniekiem veltītas izstādes, tematiskās, rokdarbu un vietējo kolekcionāru izstādes uzrunā visus bibliotēkas apmeklētājus no jaunākās līdz vecākajai paaudzei. Priecājos, ka Vectilžas pagastā dzīvo cilvēki, kuri nesēž, rokas klēpī salikuši, bet dara brīnumu lietas: veido personīgās kolekcijas un dalās ar tām, piedalās izstādēs, ļaujot ar saviem darbiem iepazīties arī citiem pagasta iedzīvotājiem un bibliotēkas apmeklētājiem. Liels prieks, ka arī sarežģītākos laikos cilvēki atrod brīvus mirkļus, radīt iedvesmojošas lietas. Parasti viena izstāde ilgst mēnesi, taču bieži vien tiek izliktas divas un pat trīs tematiskās izstādes vienlaikus.

Grāmatas un citus materiālus var rezervēt pa tālruni 64546327 vai e-pastu anni3@inbox.lv. Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu bibliotēku kopkatalogs, kas nodrošina informācijas meklēšanu elektroniskajā kopkatalogā: <http://balvi.biblioteka.lv/Alise>. Vectilžas pagasta bibliotēkas lietotājiem sniedzu individuālas konsultācijas: darbam ar datoru, internetu, datubāzu izmantošana un pakalpojumu izmantošana e-vidē.

SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

Vectilžas pagasta bibliotēka atrodas vienā ēkā ar pagasta pārvaldi, tā iesaistās pasākumu tapšanas procesā. Pastāvīga sadarbība notiek ar Vectilžas pagasta pārvaldi - gan materiāli, gan finansiāli, gan iesaistot tās darbiniekus bibliotēkas ikdienas dzīvē.

Pastāvīga sadarbība ir ar Vectilžas pagasta Sporta un atpūtas centra organizatori M. Aruli.

Bibliotēka regulāri sadarbojas ar Tilžas vidusskolas Vectilžas pirmizglītības grupas audzinātājām un bērniem, notiek literatūras popularizēšanas pasākumi.

Sadarbība notiek ar Balvu Centrālo bibliotēku, kā arī visām citām novada publiskajām bibliotēkām. Visbiežāk tā ir metodiskā palīdzība, konsultēšanās par bibliotēkas darbu, grāmatu apstrāde, grāmatu apmaiņa, uzdevumu veikšanu, SBA u.c.

Grāmatu apgādi, individuālie dāvinātāji – krājuma komplektēšana. Latvijas Pasts – periodikas abonēšana.

13.01.2021 Vectilžas pagasta filiālbibliotēkas vadītāja:

Ina Skrima